

TÜRK KÜLTÜRÜNÜ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
TÜRK KÜLTÜRÜ

SAYI 92

YIL VIII

HAZİRAN 1970

KIBRIS TÜRK TARİHÇİLİĞİ

Ozcan Mert

Kıbrıs tarihi yazıcılığının, Türk tarih yazıcılığında hususî ve önemli bir yeri vardır. Osmanlı fetih hareketlerinin en son sınır noktalarına ulaştığı XVI. asırda, bu fetih hareketlerinin sebeplerini, hedeflerini ve neticelerini çok iyi bir şekilde izah eden ve bir tarih vasfını taşıyan fetihnâmelerin en güzel örnekleri, Kıbrıs hakkında yazılmış olanlarında görülmektedir.

Kıbrıs Türk tarihçiliği, 1571 senesinde başlamıştır. Yurt içinde ve dışında çeşitli kütüphanelerde bulunan, fakat sayıları pek fazla olmayan Kıbrıs'ın tarihine ait kitapların hemen hepsi birer fetihnâme şeklindedir. Çoğu, adanın fethini takibeden senelerde yazılmış olan bu eserler, Kıbrıs adasının hangi sebeplerden dolayı ve nasıl ele geçirildiğini konu olarak almaları yanında, kısmen de olsa o devrin siyasî ve içtimâî taraflarını aksettirmektedir.

Üçyüz seneden fazla bir zaman, Türk idaresinde yaşamış olan Kıbrıs adası, Akdeniz'de Türklerin kültür, medeniyet ve siyaset sahasında göstermiş oldukları çalışma ve başarılarının en önemli merkezlerinden birini teşkil etmektedir. Adadaki Türk idaresinin esas yapısını, içtimâî bünyesini ve müesseselerini aydınlatmak üzere yapılmış olan araştırma ve incelemeler çok dar bir sahada sıkışıp kalmıştır. Hele XVII. ve XVIII. asırlar üzerinde yapılmış olan araştırma ve incelemeler çok az bir yekûn tutmaktadır. Türk kültürü ve medeniyeti tarihi bakımından önemi her geçen gün artan Kıbrıs'ın iktisadî, içtimâî ve kültür tarihini aydınlatabilmek için her biri başlı başına birer kaynak vasfını taşıyan ve Cumhuriyet devrine kadar gelen zaman içinde bu konuda yazılmış olan eserleri tanımak lüzumludur. Zira, ancak bu eserler tanındıktan sonra nelerin yazılabileceği ve yazılması gerektiği daha iyi anlaşılacaktır. Günümüzün ve yarının nesli ile yürekleri daima Anavatan'a katılmak için çarpan ve yanan Kıbrıslı soydaşlarımıza millî hizmetimizi bu konularda yapılacak olan çalışmalar teşkil edecektir. Bu çalışmaların, hareket ve